

RETTEEN I VIBORG DOM

afsagt den 25. februar 2021

Sag BS-1663/2016-VIB

F som mandatar for
E
(advokat DØ)

mod

RLS v/ R
(advokat TA)

Denne afgørelse er truffet af dommer AVD.

Sagens baggrund og parternes påstande

Under denne sag, der er anlagt den 10. november 2016, har sagsøgeren, F som mandatar for E, nedlagt påstand om, at sagsøgte, RLS v/R, tilpligtes til ham at betale 698.700,48 kr. med procesrente af 182.207,71 kr. fra den 10. november 2016, af 81.487,30 kr. fra den 23. marts 2017, af 239.737,38 kr. fra den 13. august 2019, af 36.710,81 kr. fra den 18. november 2019 og af 158.557,28 kr. fra den 16. november 2020.

RLS v/R har nedlagt påstand om frifindelse.

Sagen drejer sig om, hvorvidt E er berettiget til svie- og smertegodtgørelse og erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i anledning af en ulykke, som han den 24. juni 2015 var udsat for, mens han var på arbejde som ansat hos RLS v/R (herefter RLS).

Påstanden er opgjort sådan:

Svie- og smertegodtgørelse	75.000,00 kr.
Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste	<u>623.700,48 kr.</u>
I alt	<u>698.700,48 kr.</u>

Dommen indeholder ikke en fuldstændig sagsfremstilling, jf. retsplejelovens § 218 a.

Forklaringer

Der er afgivet forklaring af E, R, B, LS og LP.

E har forklaret, at han før sin ansættelse hos RLS arbejdede som ufaglært pædagogmedhjælper på en skole. Her arbejdede han i ca. 5 år. Han har også været selvstændig minkavler. Da han arbejdede med mink, kørte han bl.a. med fodermaskine, traktor, vogn med frontlæsser, minilæsser, rendegraver m.m. En rendegraver har samme princip med sædet som en flisfrakører. Han har kørekort til alt, undtagen motorcykel med sidevogn.

Den 4. maj 2015 blev han ansat hos RLS. Han blev ansat til at betjene en flisfrakører. Inden han fik lov til selv at køre flisfrakøreren, sad han ved siden af P, der hidtil havde kørt maskinen. P lærte ham op, og han lærte således at køre frem, at bakke, at læsse af mv. Oplæringen varede en formiddag. Han prøvede også selv at køre sammen med P. De kørte nok fem læs sammen. Han lærte også at bruge maskinens joystick. Det var nyt for ham at køre med joystick.

Han kan ikke huske, at oplæringen skulle have varet to dage, men forinden oplæringen var han på et to dages kursus, hvor han lærte, hvordan man skal køre i statskovene, f.eks. hvordan man undgår dybe spor, hvad man skal gøre i forbindelse med gravhøje og lignende. På kurset kørte han ikke maskinen.

Herudover fik han to timers instruktion i, hvordan man kører op i en stor dynge flis. Instruktionen heri fik han af LP.

Han har set instruktionsbogen i maskinen. Han har slået op på indholdsfortegnelsen heri, men han har ikke haft tid til at læse i instruktionsbogen. Han har f.eks. ikke fået instruktion i, at man ikke måtte sætte i frigear ned ad en bakke.

Han kan ikke forklare, hvad der sket på ulykkesdagen. Han kan intet huske.

Han brugte ikke maskinens sele. Han havde ikke fået instruktion i at bruge selen. Hverken P eller LP brugte selen, og han overvejede ikke selv at bruge den.

Sædet i maskinen kan drejes, og der er ledninger til joystick'et fra gulvet op i sædet. Selen var viklet om ledningerne for at holde dem fast. Derfor brugte han ikke selen. Hvis han havde haft selen på, ville han ikke være blevet smidt ud af maskinen.

R har forklaret, at han er uddannet EUD-skovbruger. Han startede virksomheden i maj 1998. Virksomheden er en entreprenørvirksomhed med flisproduktion. Der er 25 mand ansat, og han har 20-25 maskiner. Det er alle mulige maskiner. Flisfrakøreren hører sammen med flishuggeren. Man kan godt sige, at de to maskiner er et sæt. I 2005 havde han to flisfrakørere.

Da E blev ansat, var der en chauffør på flishuggeren, og E skulle være chauffør på flisfrakøreren. LS, der er E's søn, var allerede ansat som chauffør på flishuggeren, og han ville gerne have sin far som makker. Før E blev ansat, kørte P og LP flisfrakøreren.

LS spurgte, om han måtte lære sin far op, og R havde tillid til, at LS ville lære sin far op, men når LS sad i flishuggeren skulle P eller LP med for at oplære E. Side-mandsoplæringen ved P og LP varede to dage, og LS var med hver dag. P og LP er bedre til at køre maskinen, end han selv er.

Han kiggede til E og LS i ny og næ og spurgte, hvordan det gik. Han har set E køre flisfrakøreren, og han var tryk ved den måde, som E kørte maskinen på.

På ulykkesdagen ringede LS til ham ved frokosttid og sagde, at maskinen var væltet, og at hans far var blevet klemmt. R ringede 112 og kørte sammen med sin ekskone straks til ulykkesstedet. E fik førstehjælp af R's ekskone. LS havde allerede flyttet maskinen, så E var kommet fri.

Politiet og arbejdstilsynet var også på ulykkesstedet. Han kan ikke huske, om han talte med arbejdstilsynet på dagen, men han talte i hvert fald med arbejdstilsynet hjemme.

Et par dage efter ringede en politimand og spurgte, hvordan E havde det. Politimanden sagde i den forbindelse, at politiet sluttede sagen.

Han er enig i Arbejdstilsynets beskrivelse. Han sendte en sms om brug af sele til medarbejderne.

Han ved ikke, hvordan ulykken skete. Det så ud, som om maskinen var blevet løftet, vendt og lagt ned igen. Der var ingen skridspor, maskinen havde ikke været ude i rabatten, og ingen træer var blevet påkørt. Bilag C (ekstrakten side 286) viser vejens forløb. Ulykken skete et fladt og lige sted.

B har forklaret, at han er chauffør. Han er ikke ansat hos RLS, men han har hentet flis hos virksomheden.

Den pågældende dag var han i skoven for at køre containere væk. Han så, at E's maskine var væltet, og at E var blevet smidt ud af førerhuset. Han så ikke ulykken ske, men det var ham, der gav LS besked om, at E var væltet.

Bilag C (ekstrakten side 286) viser stedet.

LS har forklaret, at han er i gang med en uddannelse som jordbrugsmaskinfører. Han har arbejdet 4½ år på maskinstation med landbrugsmaskiner. Herefter har han i ca. 2 år kørt flishugger et andet sted, inden han blev ansat hos RLS.

R ringede og spurgte, om han ville køre flishugger hos ham, og han startede så hos RLS i 2014. Flisfrakøreren blev kørt af P, LP og andre, før E blev fast mand på den.

Det var ham, der spurgte R, om E, der er hans far, kunne køre med ham. Han vidste, at hans far kunne køre andre maskiner.

P, der hovedsageligt arbejdede i Nordjylland, fortalte E om maskinen, og P var med i et par timer, hvor han guidede og fortalte. E og P kørte også nogle ture sammen.

LP fortalte, hvordan man kunne få højde på en flisstak.

Det gik godt med E og maskinen. E var god til at køre maskinen

Han har ikke lagt mærke til, om der var nogen, der brugte sikkerhedsselen, men han tvivler på, at selen blev brugt.

På ulykkesdagen kaldte B ham over walkie talkie'en og fortalte, at E var væltet. Han skyndte sig til stedet. Bilag C (ekstrakten side 286) viser stedet.

Han har ingen fornemmelse af, hvordan ulykken var sket.

LP har forklaret, at han er uddannet elektriker. Han blev ansat hos RLS i april/maj 2010. P og han deltes om at køre flisfrakøreren, før E blev ansat. Han har også kørt traktor.

Flisfrakøreren er ikke vanskelig at køre. Hvis man er uerfaren, går der tid med at lære at køre den, men hvis man har maskinflair, bliver man dus med maskinen i løbet af 14 dage.

Han har kørt med LS på et projekt. E var med, og han kørte bagefter med E. Han kan ikke huske, hvor længe han var sammen med E i maskinen. Han havde indtryk af, at E – lige som LS - havde flair for at køre maskiner. LS var rigtig god til at køre maskiner.

Hvis man var som E, ville man efter 4-6 uger have fuldt styr på maskinen.

Der var en sikkerhedssele i maskinen. Han havde ikke fået at vide, at den skulle bruges. Sikkerhedsselen var ikke viklet om ledningerne. Sikkerhedsselen er en hoftesele, der hænger ned. Derfor var den klikket bag om sædet. Man var ikke i tvivl om, at sikkerhedsselen var der. Han brugte sikkerhedsselen på skråninger og ved sidehæld. Han drøftede ikke brug af selen med E. Han gik ud fra, at hvis man havde kørekort til bil, måtte det være op til en selv at bruge selen.

Det var ham, der sammen med Falck og en kollega, rejste maskinen op efter ulykken.

Bilag C (ekstrakten side 286) viser ulykkesstedet.

Han har ingen forklaring på, hvorfor maskinen væltede.

Parternes synspunkter

E har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

Til støtte for den i sagen nedlagte påstand, gøres det gældende:

Vedrørende ansvaret:

at arbejdet ikke var tilrettelagt og ikke blev udført sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 38, særligt da sagsøgte ikke har sikret brug af sikkerhedssele under kørslen,

- at arbejdsstedet ikke var indrettet sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 42, særligt i det sikkerhedssele var fastspændt bag sædet,
- at de tekniske hjælpemidler ikke var indrettet og ikke blev anvendt sikkerhedsmæssigt fuldt forsvarligt, jf. normen i arbejdsmiljølovens § 45,
- at der ikke blev givet instruktion om de sikkerhedsmæssige risici, samt at der ikke blev gennemført et effektivt tilsyn, jf. normerne i arbejdsmiljølovens §§ 16 og 17,
- at sagsøgte ikke havde sikret, at sagsøger forud for kørslen med maskinen var blevet givet instruktion om, at der skulle benyttes den pågældende sele i forbindelse med kørslen,
- at det var en fast og vanlig arbejdsmetode ikke at bruge sikkerhedssele hos de ansatte, og sagsøgte havde således ikke ført et effektivt og tilstrækkeligt tilsyn med, at arbejdet blev udført sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt,
- at det er en skærpende omstændighed, at sagsøgte ikke var klar over, at det stod i brugsanvisningen, at der skulle benyttes sele, hvorfor det kan konstateres, at sagsøgte ikke har gennemgået sikkerhedsanvisningerne til brug for den pågældende maskine forinden de ansatte benyttede denne,
- at sagsøger var både nyansat og uerfaren med at køre det pågældende køretøj,
- at kørslen skete i kuperet terræn, hvilket sammen med sagsøgers manglende erfaring, burde have givet sagsøgte anledning til fyldestgørende instruktion om betjening af køretøjet,
- at uanset, at det ikke er afklaret præcist hvad årsagen til ulykken var, må det antages, at ulykken kunne have været undgået helt eller delvist, såfremt sagsøger havde fået forsvarlig oplæring i brug af køretøjet og
- at der ikke er udvist erstatningsrelevant egen skyld.

Vedrørende erstatningsopgørelsen:

- at det opgjorte krav er korrekt opgjort,
  - at sagsøgers forventede indkomst kan beregnes i overensstemmelse med beregningen i bilag 20,
  - at beregningen i bilag 20 er foretaget af en uvildig ekspertmyndighed hvorfor den bør tillægges særlig bevismæssig betydning,
  - at såfremt ulykken ikke var sket, ville sagsøger løbende have opnået en regulering af sin indtægt i takt med den almindelige udvikling i samfundet og
  - at der således er grundlag for en løbende opregulering af den forventede indtægt.
- ..."

R - RLS har i sit påstandsdokument anført følgende:

" ...

HOVEDANBRINGENDER

1. ANSVARSGRUNDLAGET

Det gøres gældende, at sagsøgte ikke har pådraget sig erstatningsansvar over for sagsøger i anledning af den indtrufne ulykke.

Det gøres i den forbindelse nærmere gældende, at sagsøger havde modtaget den fornødne instruktion i at køre og betjene den pågældende flisfrakører på sikkerhedsmæssig fuld forsvarlig vis.

Sagsøgeren modtog den nødvendige instruktion af sagsøgte, LS, P og LP.

Det gøres yderligere gældende, at kørslen med flisfrakøreren var en simpel og rutinemæssig opgave for sagsøger, der var en erfaren mand, tidligere havde kørt landbrugsmaskiner og i øvrigt havde almindeligt kørekort.

Det bestrides, at sagsøger har løftet bevisbyrden for, at selve ulykken med væltningen af flisfrakøreren skulle være sket som følge af manglende instruktion eller oplæring.

Det bestrides herudover, at sagsøgte skulle have pådraget sig et selvstændigt erstatningsansvar ved at have undladt at instruere sagsøgeren i at anvende sikkerhedssele under kørslen.

Sikkerhedsselen har karakter af et personligt værnemiddel, som det påhvilede sagsøgeren selv at anvende.

En sikkerhedssele er ikke en teknisk indretning, som kræver nærmere instruktion. En sikkerhedssele kan anvendes af alle, og bør som udgangspunkt anvendes af alle uden nærmere instruktion. Der henvises blandt andet til reglen i færdselslovens § 80, som sagsøgeren må forudsættes at være bekendt med, idet han har almindeligt kørekort.

Det bestrides, at der hos sagsøgte skulle være en almindelig praksis for, at selen ikke blev anvendt eller at selen ikke var klikket "bagom sædet" På ulykkestidspunktet var selen til rådighed for sagsøger og sagsøgte kunne med rette forvente, at denne blev anvendt.

Det bestrides yderligere, at sagsøger har løftet bevisbyrden for, at sagsøger ville have anvendt selen, såfremt han var blevet instrueret i dette. Der er således ingen sandsynlig sammenhæng mellem en eventuel manglende instruktion om selebrug fra sagsøgtes side og den manglende anvendelse af selen. Det gøres i den forbindelse nærmere gældende, at sagsøger er født i 1957 og må antages at have været i stand til at vurdere, hvorvidt det var hensigtsmæssigt at anvende sele eller ej.

Såfremt retten måtte finde, at sagsøgte har pådraget sig et erstatningsansvar overfor sagsøger, gøres det gældende, at erstatningen bør ned sættes eller bortfalde som følge af, at sagsøger har udvist erstatningsretlig relevant egen skyld. Det gøres gældende, at sagsøger selv har det væsentligste ansvar for ulykken ved at undlade at anvende den sikkerhedssele, der var til rådighed for ham.

Risikoen for at blive slynget ud af flisfrakøreren og komme alvorligt til skade har dermed været oplagt og tydelig for sagsøgeren, da han valgte at foretage kørsel med flisfrakøreren uden anvendelse af sele.

2. ERSTATNINGSOPGØRELSE OG TAB

2.1 Daglønnen

Sagsøgte bestrider, at sagsøgers dagløn kan beregnes som anført i bilag 20. Bilag 20 er et uddrag af bilag 17, der er afgørelse af 16. maj 2019 fra

Arbejdsmarkedets Erhvervssikring vedrørende erhvervsevnetabet efter arbejdsskadesikringsloven. I denne afgørelse har Arbejdsmarkedets Erhvervssikring fraveget hovedreglen efter arbejdsskadesikringslovens § 24, stk. 1 og anvendt skønsreglen i § 24, stk. 2.

Der er ingen sammenhæng mellem den forventede indtægt ved beregning af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og den årslønsberegning som Arbejdsmarkedets Erhvervssikring har foretaget i forbindelse med beregningen af sagsøgers erhvervsevnetab.

Hertil kommer, at årslønnen i henhold til bilag 20 er beregnet på baggrund af en meget kort periode. Det skønsmæssige usikkerhedsmoment er derfor betydeligt, hvilket der også illustreres af sagsøgers væsentlige påstandsforhøjelse.

Den korrekte opgørelse af dagslønnen foretages ved, at tage udgangspunkt i de aftalte ansættelsesvilkår, jf. bilag 2. Der er tale om en aftalt timeløn på kr. 155, hvortil skal lægges fritvalgsbetaling med 3,5%, ferietillæg med 12,5% og arbejdsgivers pensionsbidrag med 7,2%.

Det er da også den beregningsmetode sagsøger selv har anvendt i bilag 1 og bilag 12, indtil sagsøger pludselig valgte en anden beregningsmetode og forhøjede påstanden.

Når daglønnen beregnes i overensstemmelse med det ovenfor anførte, og der yderligere tillægges et ATP-bidrag, skal sagsøgers erstatning for tabt arbejdsfortjeneste beregnes på baggrund af en forventet dagsløn på kr. 1.435,79.

Det bestrides, at den forventede indtægt i erstatningsperioden skal opreguleres ved brug af reguleringsprocenten fra arbejdsskadesikringslovens § 25, som dette er gjort i bilag 33. Der er ingen sammenhæng mellem beregning af erstatning for tabt arbejdsfortjeneste efter erstatningsansvarsloven og reguleringen af de lovhjemlede satser i arbejdsskadesikringsloven.

Såfremt perioderne i bilag 33 anvendes, kan sagsøgers forventede indtægt i erstatningsperioden herefter opgøres til kr. 1.526.244,77.

2.2 Faktiske indtægter i erstatningsperioden

For så vidt angår de enkelte fradragsposter bemærker sagsøgte følgende:

2.2.1 MT

Sagsøger kan som udgangspunkt acceptere det anførte fradrag, idet det dog bemærkes, at en sammenlægning af posterne i bilag 16 og bilag 27 fører til et fradrag på kr. 108.360,70.

2.2.2 Sygedagpenge

Sagsøger har i erstatningsperioden foretaget fradrag med kr. 600.162,00. Dette fradrag bestrides.

I processkrift V henvises til de fremlagte bilag 3, 13, 21 og 25. En sammenlægning af indtægterne i henhold til de nævnte bilag fører imidlertid - efter sagsøgtes beregning - til et fradrag på kr. 659.887,00.

2.2.3 Sygeløn fra sagsøgte

Sagsøger har undladt at foretage fradrag for den sygeløn, som sagsøger har modtaget fra sagsøgte. Kopi af lønsedler er fremlagt som bilag E.

I henhold til bilag E, har sagsøger i den første del af sygeperioden modtaget sygeløn fra sagsøgte med kr. 28.675,00. Af dette beløb er der betalt fritvalgsopsparing, feriepenge og arbejdsgivers pensionsbidrag, hvorfor der i erstatningsopgørelsen mangler at blive fratrukket kr. 35.657,94.

2.2.4 Sammenfatning

Når de ovenfor anførte indsigelser lægges sammen, kan sagsøgers erstatning for tabt arbejdsfortjeneste i erstatningsperioden maksimalt opgøres til kr. 197.774,97.

..."

Parterne har under hovedforhandlingen nærmere redegjort for deres opfattelse af sagen.

Rettens begrundelse og resultat

Det bemærkes indledningsvis, at den manglende brug af sikkerhedssele ikke har betydning for, at ulykken indtraf, men alene har betydning for omfanget af ulykken.

E har forklaret, at han intet kan huske, og han kan således ikke forklare, hvorledes ulykken skete. Der er efter bevisførelsen ingen vidner, der har set ulykken, og der er ingen, der har en forklaring på, hvordan ulykken skete. Da retten således efter bevisførelsen ikke kan fastlægge et faktum, er der

heller ikke et ansvarsgrundlag, og retten tager allerede derfor RLS v/R's påstand om frifindelse til følge.

Efter sagens udfald skal F som mandatar for E betale sagsomkostninger til RLS v/R med 50.992,50 kr., hvoraf 50.000 kr. vedrører udgifter til advokatbistand, og 992,50 kr. vedrører udgifter til vidne- og kørselsgodtgørelse. Den del af sagsomkostningerne, der vedrører udgifter til advokatbistand, er ekskl. moms. Retten har ved fastsættelsen af dette beløb lagt vægt på sagens økonomiske værdi og dens omfang.

THI KENDES FOR RET:

Sagsøgte, RLS v/R, frifindes

F som mandatar for E skal inden 14 dage til RLS v/R betale sagsomkostninger med 50.992,50 kr.

Sagsomkostningerne forrentes efter rentelovens § 8 a.

Vejledning

Retten har afsagt dom i sagen.

Hvis du er utilfreds med afgørelsen, kan du som udgangspunkt anke dommen til landsretten. Hvis du kun er utilfreds med dommens afgørelse om sagsomkostninger, kan du kære denne del af afgørelsen til landsretten.

Ikke alle afgørelser kan ankes eller kæres

Dommen kan kun ankes, hvis forskellen mellem byrettens dom og det resultat, du ønsker at opnå i landsretten, er over 20.000 kr. Hvis forskellen er mindre, skal du have tilladelse fra Procesbevillingsnævnet for at anke.

Landsretten kan afvise at behandle en ankesag, hvis landsretten vurderer, at der ikke er udsigt til, at sagen vil få et andet udfald i landsretten.

Du kan kun kære afgørelser om sagsomkostninger, hvis omkostningsbeløbet er fastsat til mere end 20.000 kr., eller hvis retten har bestemt, at ingen af parterne skal betale sagsomkostninger, og du kræver, at modparten skal betale mere end 20.000 kr. I andre situationer kan omkostningsafgørelsen kun kæres, hvis du får tilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Frister for at anke og kære

Fristen for at anke er 4 uger fra dommens afsigelse. Hvis du ikke kan anke uden en tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden 4 uger.

Fristen for at kære omkostningsafgørelsen er 2 uger fra dommens afsigelse. Hvis du ikke kan kære afgørelsen uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere en ansøgning til Procesbevillingsnævnet inden 2 uger.

Sådan gør du, hvis du vil anke eller kære

Du kan anke dommen på minretssag.dk ved at trykke på knappen "Opret appel" og derefter vælge "Anke" og følge vejledningen der. Hvis du vil kære omkostningsafgørelsen, skal du vælge "Kære" og følge vejledningen der.

Hvis du ønsker at søge tilladelse til anke eller kære hos Procesbevillingsnævnet, skal du indlevere din ansøgning til Procesbevillingsnævnet. Du kan ikke indle-

vere ansøgningen på minretssag.dk. Du kan få mere vejledning om, hvordan du søger tilladelse hos Procesbevillingsnævnet på domstol.dk.

Du kan få mere vejledning blandt andet om retsafgift på domstol.dk.

Publiceret til portalen d. 25-02-2021 kl. 13:00

Modtagere: Sagsøgte R - RL-S, Mandatar F, Advokat (H) DØ, Sagsøger
E, Advokat (H) TA